

2.3. Η ΟΚΕ θεωρεί θετικό το γεγονός ότι στην πρόταση εξετάζονται οι βασικοί όροι της αδειοδότησης. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, το κόστος χορήγησης αδειών και αδειοδοτήσεων είναι σε ορισμένες περιπτώσεις πολύ υψηλό, αλλά αυτό ωφελεί τους τελικούς χρήστες. Μία εσωτερική ευρωπαϊκή αγορά μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν με την εναρμόνιση των κανόνων περί αδειών μειωθούν οι τελευταίοι στο ελάχιστο. Αυτό απεδείχθη αποτελεσματικό σε πολλά κράτη μέλη.

2.4. Είναι σημαντικό να μην περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για τις άδειες, όροι που δεν αφορούν ένα συγκεκριμένο τομέα. Η ΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι αυτό τονίζεται σαφώς στο άρθρο 6 της οδηγίας. Η ΟΚΕ θεωρεί θετικό το γεγονός ότι αναφέρεται σαφώς (στην περίπτωση 14 της αιτιολογικής έκθεσης) ότι δεν υπάρχει λόγος να απαιτείται συστηματική και τακτική απόδειξη της συμμόρφωσης προς όλους τους όρους. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως ένα σωστό βήμα για τη μείωση του βάρους που αντιπροσωπεύει το κανονιστικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις.

2.5. Η ΟΚΕ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η αδειοδότηση θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο σε περιπτώσεις ανεπαρκών ραδιοσυχνοτήτων και αριθμών τηλεφώνου, και ότι τα διοικητικά έξοδα θα πρέπει να καλύπτουν μόνο τις διοικητικές δαπάνες που αφορά η προτεινόμενη ελάχιστη ρύθμιση. Φαίνεται να επικρατεί όλο και μεγαλύτερη ανησυχία μήπως αναγκασθούν οι χρήστες τεχνολογιών πληροφόρησης να συμμετάσχουν στο κόστος των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, που μπορεί να υπερβαίνει σημαντικά τα διοικητικά έξοδα και το οποίο δεν έχει καμία σχέση με το αποτέλεσμα των δημοπρασιών.

2.6. Η πρόταση οδηγίας για την αδειοδότηση πρέπει, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, να αναθεωρηθεί ώστε να απαγορεύει ρητά την εξαίρεση των κατ' αποκοπή εξόδων που δεν χρησιμοποιούνται για σκοπό που μπορεί να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των ραδιοσυχνοτήτων ή που εντάσσονται στο πλαίσιο μίας διαδικασίας δημοπρασίας ή άλλου συστήματος όπου η τιμή χρησιμοποιείται ως μέσο για την επίτευξη αποτελεσματικότητας στην ίδια την κατανομή ραδιοσυχνοτήτων.

Βρυξέλλες, 24 Ιανουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»

(2001/C 123/13)

Στις 16 Οκτωβρίου 2000 και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΚ, το Συμβούλιο απεφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών, ενέργειας, υποδομών και κοινωνίας των πληροφοριών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή τους στις 7 Δεκεμβρίου 2000 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Göran Lagerholm.

Κατά την 378η σύνοδο ολομέλειας της, της 24ης και 25ης Ιανουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 24ης Ιανουαρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 77 ψήφους υπέρ, και μία αποχή, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Από το 1990, η Επιτροπή καθιέρωσε προοδευτικά ένα ευρύ κανονιστικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της αγοράς τηλεπικοινωνιών. Αυτό είχε καθοριστική σημασία για τη γενική ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Μια προηγμένη βιομηχανία επικοινωνιών αποτελεί,

επίσης, προϋπόθεση για να μπορέσει η Ευρώπη να μετατραπεί σε κοινωνία των πληροφοριών. Κατά τη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Λισσαβόνα στις 23-24 Μαρτίου 2000, τονίσθηκαν οι δυνατότητες ανάπτυξης, ανταγωνισμού και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας που συνεπάγεται η μετάβαση σε μια ψηφιακή οικονομία βασισμένη στη γνώση. Τονίσθηκε συγκεκριμένα ότι είναι σημαντικό να έχουν οι επιχειρήσεις και οι πολίτες πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και σε υποδομές επικοινωνιών παγκόσμιας κλάσεως σε λογικό κόστος.

1.2. Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τις τηλεπικοινωνίες είχε θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη δημιουργία των προϋποθέσεων για έναν αποτελεσματικό ανταγωνισμό στον τομέα των τηλεπικοινωνιών κατά τη μετάβαση από μια κατάσταση μονοπωλίου σε μια κατάσταση ελεύθερου ανταγωνισμού. Στόχος του νέου κανονιστικού πλαισίου για τις υποδομές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς υπηρεσίες είναι η προώθηση και η διατήρηση μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς στον τομέα των επικοινωνιακών υπηρεσιών, η υποστήριξη των ευρωπαίων πολιτών και η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς.

2. Πρόταση Επιτροπής

2.1. Δεδομένου ότι οι δομές των τηλεπικοινωνιών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των τεχνολογιών πληροφόρησης⁽¹⁾ συγκλίνουν, όλα τα δίκτυα και οι υπηρεσίες επικοινωνίας πρέπει να συμπεριληφθούν σε ένα μοναδικό κανονιστικό πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να αποτελείται από την παρούσα οδηγία-πλαίσιο και από τα ακόλουθα νομοθετικά έγγραφα:

- Την οδηγία σχετικά με την αδειοδότηση για δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπηρεσίες επικοινωνιών.
- Την οδηγία για την πρόσβαση στα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς ευκολίες, καθώς επίσης και τη διασύνδεσή τους.
- Την οδηγία σχετικά με τις κοινωνικές υπηρεσίες και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις υπηρεσίες επικοινωνιών.
- Την οδηγία σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- Τον κανονισμό για την πρόσβαση σε δίκτυα.

2.1.1. Εκτός από τη δέσμη αυτή μέτρων, υπάρχει επίσης μια πρόταση απόφασης σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για την κοινοτική πολιτική όσον αφορά τις ραδιοσυχνότητες.

2.1.2. Η πρόταση αυτή βασίζεται σε εκτενείς δημόσιες διαβουλεύσεις για το Πράσινο Βιβλίο ειδικά με τη σύγκλιση στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, των μέσων επικοινωνίας και των τεχνολογιών των πληροφοριών, στο Πράσινο Βιβλίο για την

πολιτική όσον αφορά τις ραδιοσυχνότητες⁽²⁾ και την επισκόπηση των επικοινωνιών για το έτος 1999⁽³⁾.

2.2. Στο άρθρο 1 ορίζεται ο στόχος και το πεδίο εφαρμογής του νέου κανονιστικού πλαισίου: η θέσπιση ενός εναρμονισμένου κανονιστικού πλαισίου για τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις υπηρεσίες επικοινωνιών, συμπεριλαμβανόμενων όλων των δορυφορικών και επίγειων δικτύων, τόσο των σταθερών όσο και των ασύρματων δικτύων.

2.3. Στο κεφάλαιο II του κανονιστικού πλαισίου τροποποιούνται οι αρχές και οι διαδικασίες που θα ισχύουν για τις εθνικές κανονιστικές αρχές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την αμεροληψία των αρχών αυτών, καθώς επίσης και να δημοσιοποιούν το πεδίο αρμοδιοτήτων τους. Το κανονιστικό πλαίσιο θεσπίζει επίσης το δικαίωμα προσφυγής κατά αποφάσεων, διευκρινίζοντας ότι η κάθε προσφεύγων πρέπει να απευθύνεται σε όργανο ανεξάρτητο από την κυβέρνηση. Για να μπορούν οι εθνικές κανονιστικές αρχές να ασκούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες από διάφορους παράγοντες της αγοράς. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διαβουλεύονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη για την υποβολή προτάσεων για απόφαση, καθώς επίσης και να ασκούν τις αρμοδιότητές τους με αμερόληπτο και διαφανή τρόπο.

2.4. Σύμφωνα με το κεφάλαιο III, οι εθνικές κανονιστικές αρχές συμβάλλουν με ένα εθνικά ουδέτερο τρόπο σε μια ανοιχτή ανταγωνιστική αγορά, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα συμφέροντα του κοινού. Επίσης, θα πρέπει να προωθούν την εναρμόνιση της χρησιμοποίησης του ραδιοφάσματος στην Κοινότητα και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση του φάσματος αυτού, μεριμνώντας ώστε οι αριθμοί και το πλήθος των αριθμών να παρέχονται με διαφανή, αμερόληπτα και αντικειμενικά κριτήρια. Θα πρέπει να ισχύουν ταχείες και αμερόληπτες διαδικασίες για την παραχώρηση δικαιωμάτων διέλευσης και για μια κοινή χρησιμοποίηση του εξοπλισμού, που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι υποχρεωτική.

2.5. Οι γενικές διατάξεις του κεφαλαίου IV είναι κοινές για πολλές από τις οδηγίες του κοινού κανονιστικού πλαισίου. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, μια επιχείρηση κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, απολαμβάνει θέση οικονομικής ισχύος που της παρέχει την εξουσία να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τους δικούς της πελάτες.

⁽²⁾ «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των πληροφοριών — Επόμενα βήματα στην πολιτική για τις ραδιοσυχνότητες. Αποτελέσματα των δημόσιων διαβουλεύσεων για το Πράσινο Βιβλίο» (COM(1999) 538 τελικό). Γνωμοδότηση ΟΚΕ για το Πράσινο Βιβλίο στην ΕΕ C 169 της 16.6.1999.

⁽³⁾ «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — προς ένα νέο πλαίσιο για την υποδομή των ηλεκτρονικών επικοινωνιών της σχετιζόμενης υπηρεσίας — ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999» (COM(1999) 539 τελικό). Γνωμοδότηση ΟΚΕ στην ΕΕ C 204 της 18.7.2000. «Ανακοίνωση της Επιτροπής — τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999 και κατευθύνσεις για το νέο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων» (COM(2000) 239 τελικό). Γνωμοδότηση της ΟΚΕ στην ΕΕ C 14 της 16.1.2001.

⁽¹⁾ «Πράσινο Βιβλίο σχετικά με τη σύγκλιση στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, των μέσων επικοινωνίας και των τεχνολογιών των πληροφοριών» (COM(1977) 623 τελικό). Γνωμοδότηση ΟΚΕ στην ΕΕ C 214 της 10.7.1998.

2.6. Οι αγορές που εκτείνονται πέραν ενός ή περισσότερων εθνικών συνόρων και τις οποίες η Επιτροπή αναφέρει στην (μη ολοκληρωθείσα ακόμη) απόφασή της για τις σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, πρέπει να υπόκεινται σε τακτικές αναλύσεις αγοράς. Εάν μία εθνική κανονιστική αρχή διαπιστώσει σε μια παρόμοια περίπτωση ότι δεν υφίσταται ουσιαστικός ανταγωνισμός σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, πρέπει να επιβάλει ή να διατηρήσει τομεακές κανονιστικές υποχρεώσεις.

2.7. Άλλες διατάξεις αφορούν την τυποποίηση και την επίλυση διαφορών. Για την εναρμόνιση της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να διατυπώνει συστάσεις ή να προτείνει δεσμευτικές διατάξεις εναρμόνισης μέσω μιας διαδικασίας επιτροπής, επικουρούμενη από την επιτροπή επικοινωνιών. Με την οδηγία-πλαίσιο θεσπίζεται επίσης μια ανεξάρτητη ομάδα υψηλού επιπέδου για τις επικοινωνίες με συμβουλευτικά καθήκοντα.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Οι τομείς των τεχνολογιών πληροφόρησης (ΠΠ) και τηλεπικοινωνιών επέτυχαν εντυπωσιακή ανάπτυξη κατά την τελευταία δεκαετία. Οι ευρωπαίοι χρήστες δεν επωφελούνται πάντα από τις χαμηλές τιμές, αλλά στα περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν υπηρεσίες που αντιστοιχούν στις ανάγκες τους σε βαθμό που δεν παρατηρείται πουθενά αλλού στον κόσμο. Στα περισσότερα κράτη μέλη οι τιμές παρουσιάζουν ταχεία πτώση.

Αυτό κατέστη κυρίως δυνατό με την αλλαγή των τεχνολογιών, αλλά οι δυνατότητες αυτές δεν θα είχαν ωφελήσει του τελικού χρήστη εάν η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα των τηλεπικοινωνιών δεν είχε ανοίξει το δρόμο στον ανταγωνισμό μέσω της κατάρτησης παραδοσιακών μονοπωλίων και άλλων ειδικών δικαιωμάτων.

Μολονότι η μετάβαση από μια μονοπωλιακή σε μια ανταγωνιστική προσφορά δεν έχει ακόμη επιτευχθεί πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη και σε όλες τις σχετικές αγορές, καθίσταται όλο και πιο σαφές ότι το κανονιστικό πλαίσιο της δεκαετίας του '90 δεν είναι αρκετά ευέλικτο για τις σημερινές ταχείες αλλαγές στην αγορά, αλλαγές που συνεπάγονται τόσο τη βελτίωση των υφιστάμενων αγαθών και υπηρεσιών όσο και τη δημιουργία νέων, πράγμα που εξαρτάται εν μέρει από τη σύγκλιση των διάφορων τεχνολογιών.

3.2. Στη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την επισκόπηση των επικοινωνιών το 1999⁽¹⁾, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή τάχθηκε γενικά υπέρ της

πρότασης σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

3.2.1. Στη γνωμοδότηση επισημαίνεται ότι:

«Η ΟΚΕ επικροτεί ιδιαίτερα τη δέσμευσή της να στηρίξει την προτεινόμενη εξεταστική εξέλιξη στους εξής άξονες:

- Προαγωγή και υποστήριξη μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς.
- Σταθεροποίηση της εσωτερικής αγοράς.
- Μεγαλύτερη προσφυγή στη νομοθεσία περί του ανταγωνισμού και απλούστευση και μείωση της νομοθεσίας για ειδικούς τομείς σε συνδυασμό με συστάσεις, κατευθυντήριες γραμμές και κλαδικές συμφωνίες. Εκτός από την ανάγκη για ρύθμιση της πρόσβασης σε σπανίζοντες πόρους, η ειδική ρύθμιση για τους συγκεκριμένους τομείς θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν υφίσταται επαρκής ανταγωνισμός και μόνο για μια μεταβατική περίοδο.
- Τεχνολογική ουδετερότητα, συμπεριλαμβανόμενων και των μέτρων που δεν αφορούν ειδικώς το διαδίκτυο. Η τεχνολογικά ουδέτερη ρύθμιση δεν πρέπει, ωστόσο, να επιφέρει αυστηρότερη ρύθμιση για τις νέες υπηρεσίες, αλλά να ακολουθήσει μάλλον την ισχύουσα ειδική ρύθμιση των παραδοσιακών υπηρεσιών».

3.2.2. Η ΟΚΕ τόνιζε ότι «καθώς θα αναπτύσσει περαιτέρω θέσεις της η Επιτροπή, θα απαιτηθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι αρχές αυτές θα συνεχίσουν να κατέχουν κεντρική θέση. Προσοχή απαιτείται, επίσης, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η εφαρμογή των προτάσεων δεν θα ακολουθήσει το ρυθμό των βραδύτερων κρατών μελών, αλλά ότι, αντίθετα, στις διάφορες αγορές (γεωγραφικές και υπηρεσιών), καθώς θα αναπτύσσεται ο ανταγωνισμός, οι ειδικές τομεακές ρυθμίσεις θα αντικαθίστανται από τους κοινούς κανόνες περί ανταγωνισμού. Αυτό το πρόβλημα θα ενταχθεί με τη διεύρυνση της ΕΕ. Με τη διεύρυνση θα πρέπει απαραίτητως να παρασχεθεί κατάλληλη βοήθεια σε ορισμένες νέες χώρες».

3.2.3. Η ΟΚΕ τόνιζε περαιτέρω «τον παγκόσμιο χαρακτήρα που έχουν οι συγκλίνουσες αγορές στον τομέα των επικοινωνιών. Το προτεινόμενο ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να αντιμετωπισθεί μεμονωμένα. Έχει σημασία να διατηρηθεί και να προαχθεί η ανταγωνιστικότητα των φορέων της Ευρώπης. Υπάρχει κίνδυνος η περιφερειακή ρύθμιση να οδηγήσει σε απομόνωση της ευρωπαϊκής αγοράς από την παγκόσμια αγορά, ιδιαίτερα εάν μια εκτενής ρύθμιση παρεμποδίσει την ανάπτυξη των δυνάμεων της αγοράς. Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη την επίδραση τυχόν μέτρων επί της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας».

(1) «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — προς ένα νέο πλαίσιο για την υποδομή των ηλεκτρονικών επικοινωνιών της σχετιζόμενης υπηρεσίας — ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999» (COM(1999) 539 τελικό-γνωμοδότηση ΟΚΕ στην ΕΕ C 204 της 18.7.2000. «Ανακοίνωση της Επιτροπής — τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999 και κατευθύνσεις για το νέο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων» (COM(2000) 239 τελικό-γνωμοδότηση της ΟΚΕ στην ΕΕ C 14 της 16.1.2001.

3.3. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή διατήρησε τα βασικά σημεία στο προτεινόμενο κανονιστικό πλαίσιο μετά τις εκτενείς δημόσιες διαβουλεύσεις για την επισκόπηση των επικοινωνιών για το 1999.

3.3.1. Η Επιτροπή κρίνει ότι η αρχή για όλο και πιο ευέλικτες διατάξεις με περιορισμένο αριθμό κρατικών ρυθμίσεων προστασίας που χαρακτηρίζει προς το παρόν τις προτάσεις οδηγίων, ισχύει τόσο από άποψη περιεχομένων όσο και από άποψη χρόνου. Επικροτείται, επίσης, το γεγονός ότι το νέο πλαίσιο επιδιώκει την εκ των προτέρων καταλληλότητα και την καλύτερη συμφωνία με τη γενική νομοθεσία της ΕΕ όσον αφορά τον ανταγωνισμό και την προστασία των καταναλωτών.

3.4. Η ΟΚΕ θα ήθελε να τονίσει τη σημασία που έχει η ταχεία προσαρμογή στις γενικές διατάξεις. Το προτεινόμενο από την Επιτροπή χρονοδιάγραμμα θα έπρεπε για θεσμικούς και πρακτικούς λόγους να μη συντομευθεί περαιτέρω. Ωστόσο, σε σχέση με την πραγματική εξέλιξη της τεχνολογίας και των αγορών μπορεί να αποδειχθεί υπερβολικά βραδύ και εγκυμονεί τον κίνδυνο να μειώσει την ανταγωνιστικότητα που έχει σήμερα ο ευρωπαϊκός τομέας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3.5. Η ΟΚΕ υποστηρίζει το στόχο της Επιτροπής για την καθιέρωση ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ΕΕ. Δεν υποστηρίζει, ωστόσο, την πληθώρα λεπτομερειών στις διάφορες προτάσεις οδηγίας.

3.6. Η διατύπωση ορισμένων σημείων φαίνεται να είναι αντιφάσκουσα και δεν συμφωνεί τελείως με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές. Τα σημεία αυτά εξετάζει η ΟΚΕ στις γνωμοδοτήσεις της για τις σχετικές προτάσεις οδηγιών.

4. Οδηγία-πλαίσιο

4.1. Η ΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι η οδηγία-πλαίσιο αφορά μόνο τις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ουσιαστικός ανταγωνισμός στη σχετική αγορά. Είναι επίσης αξιοσημείωτο ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς είναι ο ίδιος με εκείνο που περιέχεται στις διατάξεις της ΕΕ για τον ανταγωνισμό. Η εμπειρία από την πρακτική αυτή είναι μακρά και το αποτέλεσμα μπορεί να αναμένεται με σχετικά μεγάλη βεβαιότητα.

4.2. Το κατά πόσο το αποτέλεσμα των αναλύσεων της αγοράς αιτιολογούν μια εκ των προτέρων, παρά μια παραδοσιακή εκ των υστέρων, ρύθμιση του ανταγωνισμού αποτελεί το αντικείμενο συζήτησης στα κράτη μέλη. Πολλοί κρίνουν ότι η εκ των προτέρων ρύθμιση πρέπει να αφορά μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν ανταγωνιστική θέση στην αγορά λόγω των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός μονοπωλιακού συστήματος. Αυτό

φαίνεται επίσης να συμφωνεί με τα επιχειρήματα της Επιτροπής στην προτεινόμενη οδηγία, όπως αυτά εκφράζονται στην αιτιολογική έκθεση (αιτιολογική σκέψη 20). Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, αυτό θα πρέπει επίσης να αναφέρεται άμεσα και στην ίδια την οδηγία.

4.3. Θα έπρεπε επίσης να τονίζεται σαφέστερα ότι θα τίθεται σε κίνηση μια αντίστροφη διαδικασία στην παρεμβατική ρύθμιση όταν παύει ή αναστέλλεται η εφαρμογή μιας συγκεκριμένης νομοθεσίας επειδή έχει επιτευχθεί ο στόχος της. Είναι εξίσου σημαντικό τόσο για τους χρήστες όσο και για τους προμηθευτές να παύει η εφαρμογή μιας ρύθμισης όταν ο στόχος της έχει επιτευχθεί. Θα πρέπει ως εκ τούτου να επιδεικνύεται σταθερότητα κατά την εφαρμογή ώστε να μην επαναφέρεται σε χρήση μια ρύθμιση αμέσως μόλις διαπιστωθεί μια, τελείως τυχαία, απόκλιση από τους καθορισθέντες στόχους.

4.4. Η Επιτροπή προτείνει να υπαχθούν σε ένα νέο καθεστώς οι υφιστάμενες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που έχουν σημαντική ισχύ στην αγορά. Ωστόσο, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, πρέπει να αναφέρεται σαφώς ότι, στην περίπτωση αυτή, η ισχύουσα νομοθεσία θα πρέπει να ισχύει μόνο μέχρι την ολοκλήρωση πρώτης ανάλυσης των σχετικών αγορών σύμφωνα με τη νέα οδηγία. Αυτό θα έπρεπε να προκύπτει σαφώς από την πρόταση οδηγίας-πλαίσιο.

4.5. Ένα βασικό θέμα είναι η προβλεψιμότητα. Η εμπιστοσύνη στους κανόνες ανταγωνισμού προάγει συνήθως την προβλεψιμότητα, αλλά η μέχρι σήμερα πείρα δείχνει ότι η εφαρμογή ενός κοινού κανονιστικού πλαισίου μπορεί πάντα να οδηγήσει σε πολύ διαφορετικές ερμηνείες στα κράτη μέλη, όπως προέκυψε από την ανακοίνωση για τις επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στις αγορές κινητών επικοινωνιών. Ενώ η τηλεφωνία αποτελούσε κυρίως εγχώρια υπηρεσία, οι νέες υπηρεσίες τεχνολογιών πληροφορικής κατέστησαν γρήγορα διασυνοριακές, πράγμα που απαιτεί πιο εναρμονισμένη ερμηνεία από εκείνη που το ισχύον καθεστώς μπορεί να παράσχει.

4.6. Συνεπώς, η ΟΚΕ υποστηρίζει την άποψη περί κατάρτισης καταλόγων αποδεκτών παρεμβάσεων εκ μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και την υποχρέωση κοινοποίησης των σχεδιαζόμενων κανονιστικών μέτρων στα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 6. Ωστόσο, θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κατά πόσο οι πλήρεις διαβουλεύσεις με όλα τα κράτη μέλη συμβιβάζονται στην πράξη με τον ταχύ ρυθμό θέσπισης των ρυθμίσεων που απαιτούνται στην αγορά των τεχνολογιών πληροφορικής. Το πρόβλημα αυτό πιθανόν να επιδεινωθεί με τη διεύρυνση της Ένωσης, πράγμα που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των διαφορών μεταξύ των μεμονωμένων κρατών μελών στον τομέα της επικοινωνίας. Συνεπώς, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο η κλασική διαδικασία εναρμόνισης των κανονιστικών ρυθμίσεων δεν θα μπορούσε να εκπονηθεί με τρόπο ώστε μία δράση να κοινοποιείται μόνο στην Επιτροπή.

4.7. Η ΟΚΕ εκφράζει επίσης ανησυχίες μήπως η Επιτροπή, π.χ. σύμφωνα με το άρθρο 14, είναι επίσημα υποχρεωμένη να πραγματοποιεί διαβουλεύσεις μόνο τις εθνικές κανονιστικές αρχές. Πιστεύει ότι είναι αναγκαίο να διεξάγονται διαβουλεύσεις και με τους καταναλωτές και τη βιομηχανία με τρόπο που να προσχεδιάζει στις απαιτούμενες σύντομες προθεσμίες. Η ΟΚΕ διακατέχεται από ανησυχίες σχετικά με το άρθρο 14, παράγραφος 6 της οδηγίας. Σύμφωνα με αυτό, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει ή να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Η ΟΚΕ είναι της άποψης ότι η εν λόγω διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής δεν συμβιβάζεται με την αρχή της επικουρικότητας.

4.8. Σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα — τουλάχιστο προσωρινά — να εμποδίζει την εφαρμογή εθνικών αποφάσεων για τη λήψη μέτρων βάσει των προαναφερόμενων άρθρων και για θέματα διαχείρισης του ραδιοφάσματος. Πρέπει ωστόσο να αναγνωρισθεί ότι ο περιορισμός αυτός της αρχής της επικουρικότητας αιτιολογείται από τη ζωτική σημασία των ορισμών της αγοράς και της διασύνδεσης για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν θα πρέπει να επεκταθεί περαιτέρω σε άλλα κανονιστικά μέτρα.

4.8.1. Όταν η κατανομή των αδειών για τη χρησιμοποίηση του ραδιοφάσματος, σύμφωνα με το άρθρο 8.6., γίνεται βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στο άρθρο 6, πρέπει να διασαφηνισθεί σε ποιο βαθμό μια παρόμοια διαδικασία έχει τέτοια σημασία σε διασυνοριακό επίπεδο που δεν είναι δυνατό να αποτελέσει το αντικείμενο καλύτερης διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο. Το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των αδειών χρησιμοποίησης συχνοτήτων θα πρέπει να αφορά τη χρησιμοποίηση εντός ενός κράτους μέλους χωρίς ουσιαστικές συνέπειες για την ΕΕ ως σύνολο. Για να επιλυθούν με πρακτικό τρόπο ενδεχόμενα προβλήματα διαταραχών σε διασυνοριακές περιοχές, υπάρχει μια εύρυθμη λειτουργούσα διεθνής διαδικασία που βασίζεται στον κανονισμό της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU). Συνεπώς, μια διαδικασία βάσει του άρθρου 6 πρέπει να περιορίζεται στους βασικούς τομείς ανταγωνισμού στον τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης ως σύνολο, όπως το GSM ή UMTS.

4.9. Η διατύπωση του άρθρου 4 για το δικαίωμα προσφυγής κατά μιας απόφασης μιας εθνικής κανονιστικής αρχής θεωρείται κάπως ασαφής όσον αφορά ένα σημαντικό θέμα. Στο άρθρο 4.1 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι εν αναμονή του αποτελέσματος της προσφυγής «η απόφαση της εθνικής κανονιστικής αρχής παραμένει ισχυρή». Πρέπει να διευκρινισθεί ότι αυτό δεν επηρεάζει τη δυνατότητα ενός ενδιαφερόμενου να επιτύχει την αναστολή της εφαρμογής ενός μέτρου που έχει λάβει μια εθνική κανονιστική αρχή εν αναμονή της σχετικής απόφασης από τα εθνικά δικαστήρια, στα κράτη μέλη όπου μια παρόμοια διαδικασία προβλέπεται από το νόμο.

4.10. Η ΟΚΕ θεωρεί την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας που επιδιώκει η Επιτροπή ως αξιόλογη φιλοδοξία, αλλά θα ήθελε να επισημάνει ότι δεν είναι απλή η επίτευξή της βραχυπρόθεσμα.

4.10.1. Η τεχνολογική ουδετερότητα δεν πρέπει να θεωρείται ότι να συνεπάγεται την εφαρμογή σε νέους τομείς των διατάξεων που ισχύουν για παραδοσιακές υπηρεσίες. Ένα παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο αυτό μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένη ενέργεια είναι, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, η πρόταση για ρύθμιση της διασύνδεσης.

4.10.2. Οι κανόνες για τη ρύθμιση της διασύνδεσης έχουν τη βάση τους στην τηλεφωνία, η οποία αποτελεί μια τυποποιημένη υπηρεσία μετάδοσης με τυποποιημένους τεμαχικούς σταθμούς χρηστών. Στην περίπτωση αυτή η διασύνδεση είναι εύκολο να οριστεί: όλοι θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τηλεφωνικές υπηρεσίες άσχετα από το τηλεφωνικό δίκτυο με το οποίο είναι συνδεδεμένοι. Το γεγονός ότι αναπτύχθηκαν νέες υπηρεσίες με βάση τις τηλεφωνικές υπηρεσίες σημαίνει ότι π.χ. το φαξ περιλαμβάνεται επίσης στη διασύνδεση.

4.10.3. Οι υπηρεσίες που βασίζονται στο Πρωτόκολλο του Internet (IP), ειδικότερα δε στο ίδιο το Internet, δεν είναι καθόλου, όπως συμβαίνει στην τηλεφωνία, ομοιόμορφες, σαφώς οριοθετημένες και άνευ δυνατότητας επιλογής για τον πελάτη. Όσον αφορά τις υπηρεσίες στον τομέα του IP, οι πελάτες επιλέγουν διαφορετική πρόσβαση, ανάλογα με τον τρόπο χρησιμοποίησης. Ένας πελάτης μπορεί να διαθέτει τηλέφωνο UMTS ή έναν προσωπικό υπολογιστή για να επικοινωνεί με το δίκτυο. Ένας πελάτης μπορεί να είναι συνδεδεμένος με τηλεφωνικό δίκτυο μέσω διαμορφωτή — από διαμορφωτή ή με συχνότητες ευρείας ζώνης με 10 έως 20 φορές μεγαλύτερη δυνατότητα αποθήκευσης. Το να καταβάλει π.χ. ένας πελάτης το αντίτιμο μιας ακριβής συνδρομής για διασύνδεση με δίκτυο ευρείας ζώνης μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι είναι ταυτόχρονα πρόθυμος να πληρώσει για τηλεεκφόρτωση υπηρεσιών, όπως π.χ. κινητών εικόνων. Για «συνήθη δικτυοπλοία», το 1/10 της δυναμικότητας που απαιτείται για κινητές εικόνες επαρκεί πλήρως.

4.10.4. Στον τομέα του IP δεν παρατηρείται η βασική ομοιότητα όλων των τηλεφωνικών δικτύων στην οποία στηρίζεται η έννοια της παραδοσιακής διασύνδεσης. Όλες οι υπηρεσίες IP δεν μπορούν στην πράξη να μεταφερθούν σε όλα τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επειδή η δυναμικότητά τους διαφέρει σημαντικά. Τα δίκτυα με χαμηλή δυναμικότητα μπορούν να παύσουν να λειτουργούν εάν η διασύνδεση είναι πολύ μεγάλη. Η εναλλακτική λύση θα είναι η δαπανηρή αναβάθμισή τους.

4.10.5. Ωστόσο, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, η έλλειψη δικαιωμάτων διασύνδεσης δεν θα έπρεπε να προκαλεί σχεδόν κανένα πρόβλημα. Στα περισσότερα κράτη μέλη παρατηρείται μια ταχεία ανάπτυξη παράλληλων διαρθρώσεων ανταγωνιζόμενων συχνοτήτων ευρείας ζώνης. Οι ιδιοκτήτες των διαρθρώσεων αυτών έχουν συνεπώς έντονα οικονομικά κίνητρα να ελκύσουν, μέσω της διαφάνειας, όσο το δυνατό μεγαλύτερη κίνηση· η διαφάνεια είναι άλλωστε μία από τις απαιτήσεις των χρηστών του Ιντερνέτ. Φαίνεται να είναι πιο επικίνδυνη η δυνατότητα ορισμένων νέων υποδομών να προβαίνουν σε αθέμιτο ανταγωνισμό μέσω κερτιμένων ειδικών δικαιωμάτων π.χ. στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ή στη φυσική επικοινωνία, από τον περιορισμό της ροής ηλεκτρονικών πληροφοριών.

4.10.6. Οι νέες, ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές, όπως εκείνη των υπηρεσιών ευρείας ζώνης, μπορούν βέβαια κατά περιόδους να εμφανίζουν προβλήματα ουσιαστικού ανταγωνισμού, που, από στατική και αμιγώς τυπική άποψη, μπορούν να δικαιολογήσουν ένα καθεστώς SMP. Εάν αυτό με τη σειρά του μπορεί να θεωρηθεί ως λόγος για να ζητηθεί επιβολή φόρων με βάση το κόστος, υπάρχει κίνδυνος, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, να μειωθεί η επιθυμία

διενέργειας επενδύσεων και να επιδεινωθεί μακροπρόθεσμα ο ανταγωνισμός. Είναι σημαντικό να χαρακτηρίζονται οι συνθήκες στις νέες αυτές αγορές από ένα σαφή διαχωρισμό από το πλαίσιο αναφοράς της έννοιας «διασύνδεση», δηλαδή την παραδοσιακή σταθερή τηλεφωνία, όπου το κύριο μέρος των επενδύσεων σε δίκτυα έχει ήδη γίνει και το κίνητρο ρύθμισης είναι η αξιοποίηση του παραδοσιακού κόσμου κατά τον καλύτερο τρόπο.

Βρυξέλλες, 24 Ιανουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα»

(2001/C 123/14)

Στις 4 Οκτωβρίου 2000, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 9 Ιανουαρίου 2001 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Hernández Bataller.

Κατά την 378η σύνοδο ολομέλειας της 24ης και 25ης Ιανουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 24ης Ιανουαρίου), η ΟΚΕ υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 80 ψήφους υπέρ, 1 κατά, και 1 αποχή.

1. Εισαγωγή

1.1. Η εντατική χρήση του ραδιοφάσματος, η περίπλοκη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την κατανομή των συχνοτήτων, η τεράστια εξάπλωση παγκοσμίως, ως συνέπεια της τεχνολογικής σύγκλισης, διαφόρων υπηρεσιών και η οικονομική εξέλιξη, καθώς και η μέριμνα για την τήρηση των αρχών της εσωτερικής αγοράς και για την προστασία των κοινοτικών συμφερόντων σε διεθνές επίπεδο, είναι, μεταξύ άλλων, οι αιτίες λόγω των οποίων τα κοινοτικά θεσμικά όργανα ασχολήθηκαν με το θέμα.

1.2. Στην Πράσινη Βίβλο σχετικά με την «Πολιτική για το ραδιοφάσμα στο πλαίσιο πολιτικών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως οι τηλεπικοινωνίες, οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, οι μεταφορές και η Ε&Α»⁽¹⁾ εξετάζονται πέντε σημαντικά ερωτήματα:

- ο στρατηγικός σχεδιασμός της χρήσης του ραδιοφάσματος·
- η εναρμόνιση στην κατανομή συχνοτήτων του ραδιοφάσματος·
- η εκχώρηση συχνοτήτων του ραδιοφάσματος και η χορήγηση αδειών·
- ο ραδιοηλεκτρικός εξοπλισμός και η τυποποίηση·
- το θεσμικό πλαίσιο για το συντονισμό του ραδιοφάσματος.

1.3. Το προαναφερθέν Πράσινο Βιβλίο επικροτήθηκε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, διότι θεωρήθηκε ότι το ραδιοφάσμα είναι η σπονδυλική στήλη ενός ευρέως φάσματος σημαντικών βιομηχανικών τομέων και ότι, στο μέλλον, εκτός από τους τεχνικούς λόγους, οι αποφάσεις θα πρέπει να συνεκτιμούν την οικονομική, κοινωνική και πολιτική σημασία της χρήσης του ραδιοφάσματος.

⁽¹⁾ COM(1998) 596 τελικό· γνωμοδότηση της ΟΚΕ της 16ης Ιουνίου 1999, ΕΕ C 169.